

La Humanitat

Any II : Núm. 195
Barcelona, 25 de juny de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador LLUIS COMPANYS

UN INTERVIU INEDIT

Eduard Herriot anava en camí d'ésser bisbe

I no creu en la supressió de la propietat

HERRIOT

Fa uns quants mesos, el que aquestes ratlles escriu va tenir l'avinentesa d'esmorçar amb Eduard Herriot en un restaurant de Suresness, la simpàtica població de la banlieu de París, l'alcalde de la qual, el comunista Sellier, ens acompanyava. També dinà amb nosaltres l'amic Pere Comes, representant del Ajuntament de Barcelona a la reunió del Consell Internacional de Ciutats, que aquells dies celebrava les seves sessions a l'Hotel de Lille de la capital francesa. Eduard Herriot canvià, amb nosaltres, unes afectuoses paraules:

He estat molts anys, —ens digué—, sense esbrinar quina era la meua vocació veritable: si la literatura o la política. I encara no ho sé del cert, car

si bé la política m'absorbeix més hores, la literatura em té el cor robat.

L'autor de "Mme. Recamier i els seus amics" i "La vida de Beethoven", somriu amb certa melangia...

—Molts es creuen que sóc fill de Lió, pel fet d'ésser batlle de dita ciutat d'ençà d'un grapat d'anys. S'equivoquen. Sóc fill de Troyes, de la Champagne... Com també estranyaria a molts que coneixen les meves idees, el saber que, de jove, anava en camí d'ésser capellà. Al Liceu de La Fronche-sur-Ion, era un petit mestre de llatí, i una vegada el prelat de Troyes va pronosticar que jo arribaria a bisbe...

—Va errar-se...

—Però, no anava desencaminat. Després, amb una beca que vaig aconseguir, vaig venir a París i al Liceu de Lluís el Gran vaig tenir per condexebles a Marcel Schwob, Camil Monclair i Gustau Tery. Vaig ésser admirador de Verlaine, al qual anava a veure al barri llatí. Una tia meua era servent de Maurici Barrès i això va fer que m'hi tractés... No pensava gens en la política. Després, vaig fer de professor a Nantes i a Lió, i allí va començar la meua vida periodística.

—I la vostra vida política, on va començar?

—També a Lió. Per un atzar, em varen fer soci del Comitè radical del districte desè. Però jo solament tenia l'ambició de tornar a París. La Sorbona m'atreia...

—Però, després...

—Va ésser l'afar Dreyfus el que va influir enormement en la meua carrera. Per dit afer vaig separar-me dels meus mestres Barrès, Brunetière i Lemaître, i vaig passar-me al costat de Zola, Anatol France i Jaurès. Aquest va incitar-me a estudiar les qüestions socials. I amb la protecció d'Emili Combes vaig entrar en la vida pública...

—Sou enemic del comunisme?

—No. Però no l'admeto sense fer la reserva que "sempre hi haurà una propietat que caldrà delimitar. No crec que s'hagi d'aïllar el proletariat contra el capitalisme, sinó fer desaparèixer aquell, enlairant la seva condició... I això poden fer-ho les cooperatives de producció..."

El senyor Herriot —al qual no feren cap pregunta d'actualitat política per a no trencar l'ambient de companyonia de la conversa—, tingué paraules molt afectuoses per a Catalunya, les inquietuds de la qual demostrà conèixer

A. R.

"Si después de haber agotado todos los procedimientos de la legalidad fuese por el Poder Central desatendida esta aspiración unánime de Cataluña entera, es necesario que no se quede nadie atrás por ridículas cuestiones de procedimiento, que cuando llegue la hora del Sacrificio hasta el ridículo deben arrostrar los hombres que tienen un ideal, para que no quede hipotecado el patrimonio de la España futura en los que nos dieron este espíritu centralista, dominador, que quiere matar la rica i floreciente variedad española que un día ahogó en sangre sobre el tablado del patifeo de los Comuneros de Castilla"

(Alexandre Lerroux, al Palau de la Música Catalana, l'any 19.)

Continua la pesca meravellosa de l'«Artiglio»

Ha estat plenament confirmada la sort que han tingut els cercadors d'or de l'Artiglio. El pont del vaixell és ple de llingots, de peces d'or, de bitllets de Banc, de justes i d'objectes indians.

Mussolini ha telegrafiat a l'equip i aquest telegrama ha estat llegit d'una manera solemne sobre el pont i davant del tresor reconquerit. De seguida que tot l'or sigui fora de l'Egipte, treuran la gran quantitat de plata que es troba dessota el preciós metall.

L'Egipte, en el moment d'enfonsar-

se, portava a bord llingots i peces d'or per valor d'un milió de lliures esterlines. A més, 52 milions de rúpies de l'Estat de Hyderabad, en bitllets de Banc, el valor dels quals és de 318 milions de francs.

La Companyia que ha emprès els treballs per tal de recuperar el tresor, tindrà dret al 62 per 100 de la quantitat recuperada i el 38 per 100 restant anirà a la Companyia d'Assegurances de l'Egipte.

L'Artiglio podrà dir que aquesta vegada ha fet una bona i meravellosa pesca.

Reims celebrarà el 250è aniversari de la descoberta del xampany

Demà, diumenge, i dilluns i dimarts següents, tindrà lloc, a Reims, la commemoració de la descoberta del xampany, en 1682, fa dos-cents cinquanta anys, per dom Perignon, fratre benedictí, procurador de l'Abadia d'Houtvillers, prop d'Epernay, el qual, aprofitant la tendència escumosa d'aquells vins, l'augmentava amb certes adiccions de sucre i aiguardents secs, i després de pacients treballs fou creada la "xampanyització".

Abans d'aquesta descoberta, els vins de la "Champagne" aconseguiren l'èxit que fins avui no ha pas minvat. Abans d'esdevenir un vi únic a conseqüència d'aquest experiment de dom Perignon, el xampany havia de competir amb els de Borgonya i d'altres cèlebres regions franceses.

Hom sap que a la Xampanya es coneixia ja la vinya en l'època galoromana; però durant una gran part de

l'Edat Mitja l'excel·lència dels vins xampanyesos fou ignorada fora de la regió. Fou a partir del segle XIVè que s'incrementà el cultiu de la vinya en tota la Xampanya. Dos segles més tard, el xampany era ja un vi de reis.

Francesc I, el seu aliat Enric VIII, d'Anglaterra, i fins el seu rival Carles V, amaven el deliciós vi. Aquests monarques per poder disposar sempre de bones botelles esdevingueren propietaris de les vinyes d'ay. Tot el vi que es collia en aquestes terres anava destinat únicament a llur consum personal.

Fins Enric IV, de França, "El Verd Galant", alternava el xampany amb el seu vi preferit, procedent d'Arbois. Ho prova l'anècdota següent:

"Volent Enric IV fer riota de la vanitat del rei d'Espanya, que en els protocols es feia donar el títol de rei de cadascun dels regnes que compo-

saven la seva corona, en un jorn que l'embaixador acabava de desgranar l'interminable rosari dels regnes sobre els quals dominava el seu amo, li respongué el Bearnès:

—Porteu al rei d'Espanya, de Castella, de Lleó, d'Extremadura, etc., la resposta d'Enric, rei de França, de Gonesse i d'ay..."

Amb això volia dir: "El vostre sobirà es venta de regnar sobre una multitud de províncies, doncs jo m'accontento d'ésser rei del bon pa i del bon vi."

Al segle XVIIè, l'anomenada del xampany augmentà tant que la Bourgogne prengué cartes en l'assumpte i començà la gran rivalitat. Cercaren la col·laboració dels metges i durant tot el segle a la Facultat no es discutí res més. Un metge de Lluís XVIIè, anomenat Fagon, donà un cop mortal als vins de xampany, pronunciant-se a favor del Bourgonye.

Sortosament, pocs anys després, el benedictí d'Hautvillers descobria la xampanyització dels vins i tota la contrada, veient com el públic es decantava amb entusiasme pel xampany que feia saltar el buxo, decidiren finalment xampanyitzar tota la collita. El primer que es decidí fou un vinyataire d'Epernay, M. Moët.

COMENTARIS A UNES PARAULES

El Partit Radical, l'Esquerra i la Lliga Regionalista

El senyor Guerra del Rio, parlant en nom de la minoria radical, va tenir, en la sessió del dijous, unes paraules agressives adreçades a ço que ell anomena "intransigència" de la minoria catalana. El parlamentari radical va palesar un desconeixement absolut de l'actual estat de la política a Catalunya i de la posició dels homes representatius de la mateixa, en dir que aquesta suposada intransigència la produïa el fet que l'Esquerra anava a remolc de la Lliga Regionalista, és a dir que l'esperit graciosament suposat intransigent de la Lliga arrossegava a solucions forçades als homes de neta història catalanista i republicana.

Va palesar el senyor Guerra del Rio, que un dia va ésser figura preminent dintre de la política catalana, desconèixer que des de la Dictadura ençà s'han operat molts canvis en el món polític i en la manera de sentir del nostre poble. Pel seu allunyament de Catalunya, ignora certament que elements francament catalanistes s'han apropiat al camp republicà, i que republicans històrics s'han assahonat del sentiment catalanista, aquest sentiment que una vegada fruit ja no pot desenrotllar-se mai més.

El senyor Companys, en nom de l'Esquerra Republicana de Catalunya va contestar com calia al senyor Guerra del Rio: Va ésser la seva resposta serena, justa, plena de dignitat. A l'ensens va donar rèplica a la insospitada actitud que ve observant la minoria radical, la qual sembla propícia a exaltar i afavorir tot gest individual, tota mena d'obstacles, tots els "trucos" i habilitats destinats a entrebancar la discussió de l'Estatut de Catalunya i a enardir les passions per tal de dificultar la serena discussió.

Sortosament, els diputats de l'Esquerra Republicana de Catalunya no deuen les seves actes al partit Radical. El senyor Guerra del Rio, volent atacar a la Lliga i de retruc a l'Esquerra presentant els nostres diputats com amb la tara d'uns extremismes perillosos per a l'estabilitat de la República va oblidar, lamentablement, que el senyor Lerroux va incloure en la seva candidatura el senyor Abadal, volent oferir al Cos electoral de Barcelona una candidatura de conjunt

contra l'Esquerra Republicana, coalició que va ésser vençuda per aquesta d'una manera esclatant. Oblidà, també, el senyor Guerra del Rio que ara, al Partit Radical, hi han ingressat, essent rebuts amb gran entusiasme, personalitats procedents del regionalisme i del monarquisme, que no han tingut temps, segurament, d'arreconar els seus vells ideals.

Unida tota Catalunya per a la defensa del seu Estatut, no volem en aquestes hores crear dificultats ni contribuir a la divisió; però cal no deixar passar en silenci aquesta conducta del Partit Radical, perquè Catalunya judiqui a tothom sense confusió de cap mena.

Es molt fàcil nomenar-se federal i liberal, però cal que les actituds responguin a les paraules. En els temps que vivim no és amb discursos habilidosos i mal intencionats ni amb equilibris com poden mantenir-se les situacions ambigües.

PAM A PAM

La batalla parlamentària segueix el seu curs. Malgrat tots els pessimismes i mals averanys, la causa de Catalunya aconsegueix cada dia i cada moment, un bocí més d'autonomia. La minoria catalana està al seu lloc, i d'una manera sòbria, gens efectista ni espectacular, impulsa el debat vers una pròpera recuperació de les llibertats perdudes.

Cert és que cada pam de terreny guanyat costa tota mena d'esforços i de sacrificis. Però els nostres amics castellans, que són més i millors del que molts es creuen, recolzen vigorosament les aspiracions de Catalunya i contra l'esperit justicier de la segona República —del qual n'és expressió Manuel Azaña—, són supèrflues i ineficaces les imprecacions i els patetismes de la xurma patriòtera, inspiradora de certa premsa renal, així com de les concepcions arcaiques i incomprensives que tenen dels nostres problemes candents, mants diputats, als quals se'ls fa difícil assimilar-se a la nova textura de l'Estat, sota la ideologia republicana.

No anem de pressa. Es veritat. Però just és reconèixer que tot allò que pretenem, en essència, ho anem obtenint. La facultat de Catalunya per constituir-se en regió autònoma i el reconeixement del dret que empara els catalans a emprar en tot moment la llengua catalana, són dues fites transcendents en el camí de la nostra alliberació. Es de creure que totes les altres pedres angulars de l'edifici estatutari aconseguiran, com aquestes dues, salvar el seu fons, encara que calgui modificar la forma.

Pam a pam, lluitarà Catalunya per a recuperar el que és ben seu. Res no hi podrà la bills dels imperialistes, ni la dialèctica habilitosa dels picaplets. En bon hora el senyor Rojo Villanova amuntegarà esmenes per tal de provocar votacions. El que pot produir, amb la seva obstrucció insensata, és irritar els indiferents i moure la majoria del parlament a "gullotinar" les seves argücies de vella patum al servei de la Monarquia unitària.

—Els agraris volen fer vacances sigui com sigui...
—Per això demanen tantes votacions nominals!

UNA GESTIO DEL DIPUTAT SENYOR GRAU JASSANS

Ha aconseguit un milió de pessetes per a l'estació de Granollers

Madrid. — El diputat a Corts senyor Grau Jassans ha aconseguit del Sots-secretari d'Obres públiques, que amb càrrec a la consignació de Vies i Obres, hi fos inclosa la quantitat d'un milió de pessetes per a la construcció de la nova estació de Granollers.

Disset deportats que tornen a la península

Madrid. — El diari "La Tierra" publica el següent telegrama: "Villa Cisneros, 23-16.30. — Hoy libertados rumbo Canarias, Salvador Osa, Jaime Rasas, Antonio Méndez, Manuel Sánchez, Sebastián Pina, Juan Quilez, Ginés Zapata, Primitivo Arias, Pedro Arino, Manuel Ballesteros, Onofre García, Juan Casado, José Haro, Francisco Basconte, José Galindo, Eduardo Muñoz, Diego Pérez. — CAÑO RUIZ."

El senyor Unamuno, que al Parlament ve manifestant-se com a enemic declarat de certs extrems de l'Estatut de Catalunya

Un lladre que es deixa agafar per raons d'estètica

Toront, 24. — "Hi ha un lladregot a casa meua", digué molt excitat un home a un policia que passava pel carrer.

"Apressem-nos —digué el guàrdia—, abans que s'escapi."

"No hi ha pas perill que fugi, car li he tret els pantalons i no duia calçotets."

En efecte, quan el policia i l'estadant arribaren a la casa d'aquest, trobaren l'esmentat lladregot que no s'havia atrevit a sortir al carrer, malgrat que amb això li anava la llibertat.